

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Samenwerking

*Deelonderzoek van het Periodiek beeld
rampenbestrijding en crisisbeheersing*

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Bevindingen	5
2.1	Organisatie van de samenwerking	5
2.2	Risicobeheersing	6
2.3	Vorbereiding	7
2.4	Uitvoering	9
2.5	Verantwoorden, leren en bijstellen	9
3	Conclusies en aanbevelingen	11
3.1	Conclusies	11
3.2	Aanbevelingen	12
	Bijlagen	
I	Reflectietabel	13
II	Regiobeelden	18
III	Beoordelingskader	19
IV	Afkortingen	20

1

Inleiding

Sinds 2010 brengt de Inspectie Justitie en Veiligheid elke drie jaar in beeld hoe de veiligheidsregio's invulling geven aan hun taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. In het huidige 'Periodiek beeld rampenbestrijding en crisisbeheersing' doet de Inspectie dat aan de hand van vier (deel)onderzoeken, te weten:

1. Borging vakbekwaamheid crisisfunctionarissen
2. Samenwerking
3. Kwaliteitszorg
4. Operationele prestaties

Dit document beschrijft de vraagstelling, de bevindingen, conclusies en aanbevelingen van het onderzoek 'Samenwerking'.

De reden voor dit onderzoek is dat veiligheidsregio's netwerkorganisaties zijn die nauw moeten samenwerken met (netwerk)partners, andere veiligheidsregio's en – voor de grensregio's – met hulpverleningsorganisaties in Duitsland en België. De kwaliteit van de samenwerking is bepalend voor een succesvolle aanpak van de (voorbereiding op) incidenten. Met het deelonderzoek 'Samenwerking' brengt de Inspectie in beeld in hoeverre de veiligheidsregio's hieraan invulling geven.

Centrale onderzoeksvraag

Voor dit deelonderzoek is de volgende centrale onderzoeksvraag geformuleerd:

Hoe geven de veiligheidsregio's invulling aan de samenwerking met netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing het buitenland en is dit op orde?

Deelvragen

Om antwoord te kunnen geven op de centrale vraagstelling zijn onderstaande deelvragen geformuleerd, gebaseerd op de vier processen uit het Toetsingskader 4.0 van de Inspectie, te weten Risicobeheersing, Voorbereiding, Uitvoering en Verantwoorden, leren en bijstellen.

1. Hoe betrekken de veiligheidsregio netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij het verkrijgen van inzicht in de risico's en hoe worden zij betrokken bij de maatregelen om de kans of het effect van risico's te reduceren?
2. Hoe betrekken de veiligheidsregio's netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de voorbereiding op mogelijke rampen en incidenten en bij de activiteiten voor het in stand houden van een parate crisisorganisatie?
3. Hoe geven de veiligheidsregio's invulling aan de samenwerking met de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de inzet in de praktijk?
4. Hoe betrekken de veiligheidsregio's netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de verantwoording over de multidisciplinaire taakuitvoering en bij het totale evaluatieproces?

Onderzochte veiligheidsregio's

Het onderzoek is uitgevoerd in acht veiligheidsregio's, te weten:

- Amsterdam-Amstelland
- Drenthe
- Gelderland-Zuid
- Gooi en Vechtstreek
- Hollands Midden
- IJsselland
- Utrecht
- Zuid-Limburg

Methode van onderzoek

Voor dit deelonderzoek heeft de Inspectie de acht veiligheidsregio's bezocht, interviews afgenomen en documenten geanalyseerd.

Leeswijzer

De manier waarop de veiligheidsregio's de samenwerking hebben georganiseerd en ingericht is voor een belangrijk deel bepalend voor de aanpak en de werkwijze. Daarom bevat dit hoofdstuk eerst een beschrijving op hoofdlijnen van de organisatie van de samenwerking, waarna wordt ingegaan op de vier genoemde processen.

2

Bevindingen

2.1 Organisatie van de samenwerking

De veiligheidsregio's hebben de samenwerking met de partners zodanig ingericht dat dit past bij de specifieke bestuurlijke en operationele context. Ook al verschillen de omstandigheden per veiligheidsregio, is op meerdere punten sprake van eenzelfde of vergelijkbare invulling. De onderzochte veiligheidsregio's hebben de partners ondergebracht in drie categorieën:

1. kernpartners / vaste partners (brandweer, politie, GHOR en gemeenten);
2. crisispartners / convenantpartners (Defensie, RWS, waterschappen, vitale partners, e.d.);
3. overige partners / incidentele partners.

De intensiteit van de samenwerking verschilt per categorie. Het intensiefst vindt samenwerking plaats tussen de kernpartners onderling en tussen de kernpartners en de (crisis)partners waarmee een convenant is afgesloten. De rol van de veiligheidsregio is hierbij overwegend regisserend en faciliterend.

Samenwerking met de partners binnen de veiligheidsregio

In een aantal veiligheidsregio's hebben partners waarmee intensief wordt samengewerkt, een (vaste) werkplek. Zo heeft de Veiligheidsregio IJsselland accountmanagers aangesteld voor de gemeenten en de (vitale) partners. Zij zijn het eerste aanspreekpunt en onderhouden namens de veiligheidsregio de contacten.

Veiligheidsregio's laten verschillen zien wat de organisatie van de bevolkingszorg betreft. Een aantal veiligheidsregio's werkt met gemeentelijke teams, andere veiligheidsregio's hebben de bevolkingszorg regionaal georganiseerd. Meerdere veiligheidsregio's constateren dat het verloop binnen de teams Bevolkingszorg hoog is. Dit heeft als risico een gebrek aan praktijkervaring. In combinatie met het gegeven dat de teams bij incidenten niet vaak worden ingezet vergt dit van de veiligheidsregio's een extra inspanning om over teams te kunnen beschikken die voldoen aan de gestelde eisen.

Interregionale samenwerking

In vergelijking met het beeld uit de Staat van de rampenbestrijding 2016 (Staat 2016) krijgt de interregionale samenwerking steeds meer gestalte. Voorbeelden zijn de samenwerking tussen de veiligheidsregio's Amsterdam-Amstelland, Noord-

Holland Noord, Zaanstreek-Waterland en Kennemerland als 'Noord-West 4', de veiligheidsregio's Twente en IJsselland samen met de drie Gelderse veiligheidsregio's als 'Oost 5' en de veiligheidsregio's Groningen, Fryslân en Drenthe als 'Noord 3'.

Ook andere vormen van samenwerking zijn zichtbaar tussen veiligheidsregio's. Zo hebben de veiligheidsregio's Limburg-Noord en Zuid-Limburg gezamenlijk een provinciaal risicoprofiel opgesteld. De Gelderse veiligheidsregio's en de veiligheidsregio Limburg-Noord werken samen in de crisisbeheersing voor wat betreft de waterwegen. De meest vergaande vorm is de samenwerking tussen de veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek die is gericht op een bestuurlijke fusie als wet- en regelgeving dit mogelijk maken. Tevens werken deze twee veiligheidsregio's samen met de Veiligheidsregio Utrecht toe naar één gemeenschappelijke crisisorganisatie op de schaal van Midden-Nederland (congruent met de schaal van de politie-eenheid en de toekomstige meldkamer).

De (vitale) partners¹ zijn volgens de veiligheidsregio's enthousiast over de interregionale samenwerking. Zij zijn zelf vaak op grotere schaal georganiseerd dan de afzonderlijke veiligheidsregio's en kunnen zo de samenwerking efficiënter organiseren. Vitale partners bundelen zelf ook de krachten. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking met 'Noord 3', waarbij Ziggo mede namens de andere telecomaandieners deelneemt aan de verschillende overlegvormen.

Internationale samenwerking

Grensregio's kennen ook vormen van internationale samenwerking. Er zijn vooral contacten in verband met de mogelijke risico's in de leefomgeving. Ook wordt het buitenland betrokken bij de planvorming en wordt er vooral op operationeel niveau geoefend. Zo kent de veiligheidsregio Zuid-Limburg al enkele decennia een zeer intensieve samenwerking in Euregionaal verband. Ook andere veiligheidsregio's onderhouden contacten, vooral met Duitsland en België. De samenwerking is gerelateerd aan de risico's en de eventuele samenwerking en/of bijstand bij incidenten.

2.2 Risicobeheersing

Zicht op risico's

Alle veiligheidsregio's betrekken de partners vanaf het begin bij het opstellen van het Regionaal Risicoprofiel (RRP). Dit gebeurt veelal in de vorm van multidisciplinaire werkgroepen en/of expertbijeenkomsten, waarbij risico's worden geïnventariseerd en scenario's worden doorgesproken. Een aantal instanties, waaronder gemeenten, waterschappen en buurregio's krijgen formeel de gelegenheid hun zienswijze kenbaar te maken.

De veiligheidsregio's betrekken de partners eveneens bij het monitoren van de risico's en het actueel houden van het RRP. Een aantal veiligheidsregio's heeft hiervoor een speciaal organisatieonderdeel ingericht. Zo kent bijvoorbeeld de Veiligheidsregio Utrecht het Veiligheidsinformatiecentrum (VIC) en werken de veiligheidsregio's Groningen, Fryslân en Drenthe samen in het Veiligheidsinformatiecentrum Noord-Nederland (VINN) om doorlopend zicht te hebben en te houden op de (dreiging van) risico's die zich kunnen voordoen. Dit

¹ 'Vitale partners' zijn de organisaties die werkzaam zijn op het terrein van de vitale infrastructuur (bijvoorbeeld elektriciteit, toegang tot internet, drinkwater en betalingsverkeer).

past binnen de ontwikkeling naar een meer dynamisch risicoprofiel waarmee vrijwel alle veiligheidsregio's bezig zijn. De veiligheidsregio's doen dit overigens niet alleen. Zij organiseren en faciliteren het proces, nemen het initiatief en betrekken vervolgens de (netwerk)partners hierbij.

Risicocommunicatie

Een aantal veiligheidsregio's ziet de uitvoering van de risicocommunicatie vooral als taak van de gemeenten of de bedrijven/instanties die risicodragers zijn. Andere veiligheidsregio's hebben deze taak belegd bij Bevolkingszorg. De veiligheidsregio's kennen zichzelf vooral een ondersteunende en faciliterende rol toe. In de praktijk komt dit meestal neer op het beschikbaar stellen van mensen en middelen. In de meeste gevallen betreft dit de gemeenten, die bijvoorbeeld gebruik kunnen maken van de website van de veiligheidsregio om de bevolking te informeren.

Een aantal veiligheidsregio's heeft onderzoek gedaan onder de bevolking naar het risicobewustzijn en de behoefte aan informatie. De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid onderzocht naar aanleiding van een stroomstoring en een storing in de drinkwatervoorziening wat burgers in het kader van de informatievoorziening verwachten van de veiligheidsregio. Hieruit kwam naar voren dat er behoefte bestaat aan informatie ook als er geen stroom is of het internet niet functioneert. Om de burgers een handelingsperspectief te bieden heeft de veiligheidsregio vervolgens samen met de netwerkpartners een 'meterkastkaart' gemaakt. Onderzoek door de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland leverde op dat er geen behoefte is aan informatie als het betreffende thema niet actueel is. Voor deze veiligheidsregio was dit aanleiding de communicatie pas te richten op de risico's als deze zich daadwerkelijk aandienen.

Reduceren kans of effect risico's

Om de kans dat risico's zich voordoen of om het effect van risico's te reduceren, proberen de veiligheidsregio's meer 'aan de voorkant van het probleem' te komen. De primaire verantwoordelijkheid berust volgens de veiligheidsregio's bij de gemeenten en/of risicovolle bedrijven. De veiligheidsregio's kennen zichzelf vooral een signalerende en adviserende rol toe. Zij denken mee met de primair verantwoordelijke partijen en brengen deze zo nodig en waar mogelijk bij elkaar.

2.3 Voorbereiding

Planvorming

De veiligheidsregio's betrekken de partners bij de planvorming in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Naast het risicoprofiel betreft dit het regionaal beleidsplan, het crisisplan en de plannen op het terrein van het multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO). De partners hebben een adviserende rol en daarmee wel invloed op de plannen, maar geen beleidsbepalende rol. Participatie in de planvorming is daarnaast voor een aantal veiligheidsregio's tevens een manier om de partners te committeren.

De verschillende plannen worden voorgelegd aan gemeenten (voor hun formele zienswijze). De veiligheidsregio's besteden gericht aandacht aan de gemeenteraden en betrekken hen al in een vroeg stadium.

De veiligheidsregio's betrekken ook andere veiligheidsregio's bij de planvorming. Voor de eigen plannen betreft dit met name de buurregio's. Daarnaast vindt tevens

interregionale planvorming plaats, veelal aan de hand van scenario's. In meerdere veiligheidsregio's gebeurt dit op de schaal van de politie-eenheden, onder andere voor het scenario 'terrorismegevolgbestrijding' (TGB). Ook het gegeven dat de meldkamers zijn/worden georganiseerd op de schaal van de politie-eenheden speelt een rol.²

Het is voor veiligheidsregio's lastig zicht te hebben op de beschikbare capaciteit die partners beschikbaar kunnen stellen indien zich incidenten voordoen. Dit is met name aan de orde bij grotere regiogrensoverschrijdende zaken, zoals een stroomstoring. De betrokken vitale partners moeten dan de capaciteit verdelen over meerdere veiligheidsregio's.

MOTO

De veiligheidsregio's betrekken de partners eveneens bij de oefenprogrammering. De partners kunnen hun wensen kenbaar maken of zich inschrijven op de oefenkalender van de veiligheidsregio. Dit zet overigens wel druk op de veiligheidsregio's om alle verzoeken te honoreren. De veiligheidsregio's besteden veel tijd en energie aan het geoefend houden van de eigen crisisorganisatie, daar ligt de eerste prioriteit. Daarbij komt dat de capaciteit van de veiligheidsregio om alles te organiseren en uit te voeren niet onbeperkt is. Dit dwingt de veiligheidsregio's keuzes te maken, waardoor niet alle verzoeken kunnen worden gehonoreerd. Het oefenen in interregionaal verband gebeurt vaak op basis van scenario's van de regiogrensoverschrijdende incidenten.

Voor wat betreft de gemeenten investeren de veiligheidsregio's veel in de training van bestuurders. Burgemeesters en ook locoburgemeesters worden opgeleid in de crisisbeheersing en geoefend in de aanpak van incidenten. Ook dit vergt veel tijd, omdat regelmatig sprake is van wijzigingen in de personele samenstelling.

De veiligheidsregio's nemen soms ook deel aan oefeningen van partners. Verschillende veiligheidsregio's nemen deel aan de oefeningen in de vitale sectoren. Zo neemt de veiligheidsregio Zuid-Limburg regelmatig deel aan bedrijfsoefeningen op het terrein van het chemieconcern Chemelot.

In de Staat 2016 van de Inspectie werd al opgemerkt dat de samenwerking met de politie op MOTO-gebied soms lastig verliep. Door het grote aantal officieren van dienst van de politie is het voor de veiligheidsregio's niet eenvoudig hen allemaal voldoende op te leiden, te trainen en te oefenen. De veiligheidsregio's onderkennen het probleem, maar een toereikende oplossing is nog niet gevonden.

Uit het onderzoek komt tevens naar voren dat de wijze waarop de diverse veiligheidsregio's invulling geven aan de crisisbeheersing in de praktijk veel overeenkomsten laten zien. Daarom is het elkaar kennen voor de meeste veiligheidsregio's een belangrijk uitgangspunt, dat vooral belangrijk is bij zich plotseling voordoende incidenten. Crisisfunctionarissen moeten elkaar dan immers snel kunnen vinden om tot een effectieve gezamenlijke aanpak te komen.

---

² Dit is aan de orde bij de beide Limburgse veiligheidsregio's, de 'Noord 3' (Groningen, Fryslân en Drenthe) voor scenario's voor de vitale sectoren en de 'Noordwest 4' (de veiligheidsregio's Amsterdam-Amstelland, Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland en Kennemerland) voor het scenario TGB.

2.4 Uitvoering

De beschikbaar gestelde rode-draden-analyses van de in dit deelonderzoek betrokken veiligheidsregio's bevatten summier gegevens over de samenwerking met partners bij oefeningen en incidenten. De documenten bieden weliswaar tot op zekere hoogte inzicht in de prestaties van de partners en/of de resultaten van de samenwerking, maar bevatten voor de Inspectie onvoldoende gegevens om tot een afgewogen beoordeling te komen. Uit de overzichten van de veiligheidsregio's kan worden afgeleid dát er is samengewerkt. Minder duidelijk is wat de resultaten en/of effecten van de samenwerking zijn.

Bij de interviews in het kader van dit deelonderzoek gaven verschillende veiligheidsregio's aan dat de specifieke prestaties van de partners vaak niet zijn af te leiden uit de evaluaties. De partners doen mee met de teamevaluaties, maar daarin is/zijn de aparte positie en/of de resultaten meestal niet zichtbaar. Willen de veiligheidsregio's inzicht kunnen bieden in de resultaten en effecten van de samenwerking, dan vergt dit van hen een extra inspanning. Zij zullen hiervoor dan onderliggende documenten en aantekeningen van crisisfunctionarissen bij de analyse moeten betrekken.

2.5 Verantwoorden, leren en bijstellen

Verantwoorden

De veiligheidsregio's verantwoorden zich naar het Algemeen Bestuur toe voornamelijk via bestuurlijke rapportages (per kwartaal of per jaar) of via de gebruikelijk planning & control cyclus. Het betreft rapportages op hoofdlijnen over – met name - de beleidsmatige en financiële aspecten van de veiligheidsregio. De samenwerkingspartners komen in de rapportages beperkt aan de orde.

Daarnaast bevatten de rapportages vooral informatie over de inspanningen om een goede samenwerking te kunnen realiseren en niet zozeer over de resultaten of effecten van de samenwerking tussen de veiligheidsregio's en de partners. Burgemeesters worden overigens vrijwel altijd wel op de hoogte gesteld van de uitkomsten van incidentevaluaties in hun eigen gemeente.

In de interviews in het kader van dit deelonderzoek is door meerdere veiligheidsregio's aangegeven dat de bestuurders tevreden zijn met rapportages op hoofdlijnen die niet te veel detailinformatie bevatten. Zij mogen er volgens deze veiligheidsregio's van uitgaan dat eventuele problemen met de samenwerkingspartners op directieniveau worden opgelost.

Evalueren, leren en bijstellen

Alle veiligheidsregio's evalueren het optreden van de crisisorganisatie bij incidenten en oefeningen. De veiligheidsregio's betrekken de partners bij deze evaluaties en soms ook bij de leertafels of leerbijeenkomsten die hiermee verbonden zijn. Een aantal veiligheidsregio's betreft de partners ook bij de verbeteracties die voortkomen uit de evaluaties. De evaluatieverslagen bevatten doorgaans alleen informatie over de teams als geheel en niet over de afzonderlijke deelnemers. De bijdrage van de partners is hieruit niet af te leiden.

Uit de evaluaties komt naar voren dat de samenwerking over het algemeen goed verloopt. Voor een groot deel is dit gebaseerd op het feit dat over bepaalde

aspecten geen opmerkingen zijn gemaakt, waaraan de veiligheidsregio de conclusie verbindt dat het goed gaat. Welke aspecten goed verlopen en waaruit dit blijkt is echter niet af te leiden uit de evaluatieverslagen. Hiervoor is een extra analyse van de onderliggende gegevens noodzakelijk.

Een aantal veiligheidsregio's heeft onderzocht hoe de partners de samenwerking ervaren. De Veiligheidsregio IJsselland bijvoorbeeld benut de accountmanagers om hier zicht op te krijgen. De Veiligheidsregio Hollands Midden heeft zelf een evaluatieonderzoek uitgevoerd onder de partners. Hieruit kwam naar voren dat de partners tevreden zijn over de samenwerking en de veiligheidsregio ervaren als laagdrempelig en gemakkelijk te benaderen.

3

Conclusies en aanbevelingen

3.1 Conclusies

Op basis van het onderzoek komt de Inspectie tot de volgende conclusies:

1. De samenwerking bij het proces 'risicobeheersing' is in vrijwel alle onderzochte veiligheidsregio's op orde. De veiligheidsregio's betrekken de samenwerkingspartners bij het krijgen van inzicht in de risico's in de leefomgeving. De communicatie over de risico's en het treffen van maatregelen om de risico's te reduceren zien de veiligheidsregio's in eerste aanleg als taak voor gemeenten en/of bedrijven. De bijdrage van de veiligheidsregio's is vooral adviseren en faciliteren.
2. De samenwerking bij het proces 'voorbereiding' is in alle onderzochte veiligheidsregio's op orde. In samenwerking met de partners bereiden de veiligheidsregio's zich voor om in voorkomende gevallen te kunnen beschikken over een parate crisisorganisatie. De veiligheidsregio's hebben dit uitgewerkt in plannen, procedures en werkafspraken en samen met de partners beoefenen zij de van belang zijn de scenario's.
3. Voor wat betreft het proces 'uitvoering' bieden de rode-draden-analyses van de veiligheidsregio's beperkt inzicht in de prestaties van de partners en/of de resultaten van de samenwerking. Zij bevatten voor de Inspectie onvoldoende gegevens om tot een afgewogen beoordeling te komen. Uit de overzichten van de veiligheidsregio's kan worden afgeleid dát er is samengewerkt, echter maar beperkt wat de resultaten en/of effecten van de samenwerking zijn.
4. Het proces 'verantwoorden, leren en bijstellen' is voor wat betreft het verantwoorden over de resultaten van de samenwerking in verschillende veiligheidsregio's nog voor verbetering vatbaar. Alle onderzochte veiligheidsregio's rapporteren op hoofdlijnen aan het bestuur over de taakuitvoering. De rapportages bevatten in de meeste gevallen weinig tot geen informatie over de samenwerking met de partners; in de andere rapportages komt het onderwerp op hoofdlijnen aan de orde. De betrokkenheid bij het evaluatieproces is op orde. De veiligheidsregio's betrekken de partners hierbij, een aantal van hen ook bij het verder uitwerken van de verbeterpunten.

3.2 Aanbevelingen

Op basis van het onderzoek komt de Inspectie tot de volgende aanbevelingen:

1. Besteed in de evaluaties van incidenten, oefeningen (systeem)testen en de rode-draden-analyses expliciet aandacht aan de resultaten en effecten van de samenwerking met de partners.
2. Neem de resultaten en effecten van de samenwerking met partners op in de rapportages aan het bestuur.

Bijlage

Reflectietabel

Reflecties op het deelonderzoek Samenwerking

De Inspectie heeft de RCDV en het DGPV verzocht te reflecteren op het Periodiek beeld rampenbestrijding en crisisbeheersing en de daarbij behorende vier deelonderzoeken.

Namens de RCDV hebben de veiligheidsregio's Amsterdam- Amstelland, Brabant-Noord, Flevoland, Fryslân, IJsselland en Kennemerland gereageerd. In onderstaande wederhoortabel zijn hun reflecties op het **deelonderzoek Samenwerking** gebundeld en geanonimiseerd weergegeven. Daarna volgt in de tabel de reflectie van het DGPV op dit deelonderzoek. In de laatste kolom geeft de Inspectie weer hoe zij is omgegaan met die reflectie.

Nr.	Inzagepartij	Hoofdstuk/ paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste...laatste woord)	Argumentatie/onderbouwing van uw reactie	Reactie Inspectie
1	RCDV	Samenwerking, paragraaf 3.2	Neem de resultaten---aan het bestuur	Op zich eens, maar effecten van samenwerken zijn soms niet concreet te benoemen zonder diepgaander kwalitatief onderzoek. Samenwerken is ook geen doel op zich, een VR moet aandacht hebben voor relatiemanagement en een voldoende netwerk hebben om hun werk te kunnen doen. Daarop moet worden getoetst.	De opmerking is op zich juist, echter geen aanleiding om de tekst aan te passen.
2	RCDV	Samenwerking Paragraaf 2.3 MOTO	De veiligheidsregio's betrek- ken---- daar ligt de prioriteit	T	Dit is in sommige regio's zo geregeld, maar in het algemeen klopt dit. Tekst niet aangepast.
3	RCDV	Par3.1 blz 11	Conclusie 4 Het proces...de taakuitvoering		Tekst aangepast door toe te voegen dat dit betrekking heeft op het verantwoorden over resultaten van de samenwerking.
4	RCDV	2.1	De ... categorieën:	De brandweer en GHOR zijn wettelijk onderdeel van de bestuurlijke beheerverantwoordelijkheid van veiligheidsregio's. Het is in dit licht onlogisch hen als partner te betitelen. Het leest alsof de brandweer en de GHOR zich buiten de bestuurlijke beheer verantwoordelijkheid van de VR bevinden	De Inspectie hanteert in het rapport een categorisering, die de veiligheidsregio's zelf hanteren in de documenten. Tekst niet aangepast.
5	RCDV	2.2	Een .... Aandienen	Deze alinea gaat over de wettelijke taak van de burgemeesters/voorzitter VR bij crises. Het helpt dit onderscheid te maken en deze voorbeelden niet te benoemen bij het kopje risicocommunicatie	De voorbeelden hebben betrekking op de communicatie naar de bevolking om hen erop opmerkzaam te maken welke risico's zich kunnen voordoen en niet op de

					communicatie ten tijde van een incident of crisis. Tekst niet aangepast.
6	RCDV	2.3	De ...rol	Het is niet duidelijk waar het woord 'hierbij' naar verwijst. Is dit op alle voorbeelden van planvorming. Niet alle voorbeelden kloppen namelijk: als het bijvoorbeeld over MOTO gaat, hebben de partners wel degelijk een beleidsbepalende rol voor hun mono-crisisfunctionarissen (zie reactie bij rapport vakbekwaamheid)	Tekst aangepast. woord 'hierbij' is vervallen.
7	RCDV	Pagina 3; Centrale onderzoeksvraag	andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing - het buitenland en is dit op orde?	Ik zou de woorden 'en is dit op orde' niet meenemen. Uit de beantwoording/ de manier van invulling door de VR zal blijken of de VR zijn zaken op orde heeft. Een andere optie: in een subvraag 'het in orde hebben' terug laten komen.	Betreft de vooraf geformuleerde onderzoeksvraag. Tekst niet aangepast.
8	RCDV	Pagina 5; paragraaf 2.1		Samenhang qua stijl tussen de verslagen. Is IJsselland een voorbeeld voor andere regio's? Bevolkingszorg wordt hier als voorbeeld gebruikt, maar hoe zit het met de andere kolommen(partners).	Deze paragraaf bevat een beschrijving op <u>hoofdpijnen</u> hoe de samenwerking in de onderzochte veiligheidsregio's is georganiseerd.
9	RCDV	Pagina 6; 2 ^{de} alinea	een bestuurlijke <i>fusie</i>	Toevoeging: VRF en VRGV streven naar fusie, indien wet- en regelgeving dit mogelijk maken.	Tekst aangepast.
10	RCDV	Pagina 6; laatste alinea	Andere regio's kennen andere vorm	Eenzijdig beeld: Voor VRGV en VRF geldt dat het multibeeld in LCMS actueel wordt gehouden.	Het zijn voorbeelden, die wat de Inspectie betreft navolging verdienen.
11	RCDV	Pagina 7; Risicocommunicatie	<i>De veiligheidsregio's</i> zien de uitvoering van de risicocommunicatie vooral als taak van de gemeenten of de	Deze stelling is behoorlijk generaliserend. Acht van vijfentwintig zijn voor het onderzoek over samenwerken	De tekst is aangepast.

			bedrijven/instanties die risicodragers zijn.	geraadpleegd. Deze uitspraak kan niet voor alle VR's gelden. VRGV en VRF zien, vooralsnog, de partner Bevolkingszorg als product- eigenaar van risico- en crisiscommunicatie.	
12	RCDV	Pagina 8; voor laatste alinea	Samenwerking met de politie op MOTO-gebied	In VRF en VRGV verloopt de samenwerking op MOTO gebied ook lastig omdat de (Midden Nederland) politie aangeeft geen capaciteit te hebben om deel te nemen aan oefeningen in VRU en VRF/VRGV	Dit is een van de mogelijke oorzaken van problemen in de samenwerking met de politie. De Inspectie heeft dit niet nader onderzocht.
13	RCDV	Pagina 10	Via de zogenaamde 'veiligheidsmonitor' heeft de Veiligheidsregio Hollands Midden zicht op wat burgers van hen verwachten. De veiligheidsregio wil dit in de toekomst in de vorm van een burgerpanel verder uitbouwen.	Is de burger een (samenwerkings)partner van de VR? Waarom wordt het hier meenemen? Verder 'De veiligheidsregio Midden Nederland ...' Is dit een voorbeeld voor de andere VR's?	De Inspectie heeft geen onderzoek gedaan naar de burger als partner van de veiligheidsregio. Voorbeeld voor anderen is hierbij dan ook niet aan de orde. Tekst is aangepast.
14	RCDV	Pagina 11	Punt 1: in orde?	Is 'in orde' gemeten op basis van een norm? En welke? Is er gevraagd hoeveel actielijsten actueel zijn? Wat hebben we gemeten?	Zie het beoordelingskader. Daarin staat wat onder 'op orde' wordt verstaan.
15	RCDV	Pagina 12		Aanvullende aanbeveling: Ik mis een aanbeveling op het niveau van voorbereiding (de planvorming). De Vregio's en partners spreken een ambitieniveau af. Het ambitieniveau is actueel (dit op basis van nieuw risicoprofiel of andere invloeden).	Op basis van het onderzoek doet de Inspectie aanbevelingen over de samenwerking. De voorbereiding is 'op orde'. Tekst niet aangepast.
16	DGPV	H 2.2	p. 7: De veiligheidsregio's zien de uitvoering van de risicocommunicatie vooral als taak van de gemeenten of de bedrijven/instanties die	Deze tekst lijkt te suggereren dat de veiligheidsregio's de eigen verantwoordelijkheid, taken en verplichtingen conform Wvr en Besluit Informatie inzake rampen	Dit gaat m.n. over de uitvoering van de risicocommunicatie. Binnen de betreffende veiligheidsregio wordt dan

			<p>risicodragers zijn. De veiligheidsregio's kennen zichzelf vooral een ondersteunende en faciliterende rol toe. In de praktijk komt dit meestal neer op het beschikbaar stellen van mensen en middelen. In de meeste gevallen betreft dit de gemeenten, die bijvoorbeeld gebruik kunnen maken van de website van de veiligheidsregio om de bevolking te informeren.</p>	<p>en crises (Birc) voor de risicocommunicatie lijken "af te schuiven" op gemeenten en bedrijven/instanties. Kan de IJenV hier een toelichting op geven?</p>	<p>afgesproken dat dit is belegd bij gemeenten en bedrijven, zo dicht mogelijk bij de plaats waar het aan de orde is. De veiligheidsregio schuift de verantwoordelijkheid niet af, maar belegt de uitvoering bij de gemeenten. Bij regionale risico's (bijv. droogte, natuurbranden) trekt de veiligheidsregio de communicatie weer meer naar het regionale niveau toe, omdat het risico dan niet op een specifieke gemeente of een bedrijf is terug te voeren. Tekst in die zin aangepast.</p>
17	DGPV	H 3	<p>p. 11: De communicatie over de risico's en het treffen van maatregelen om de risico's te reduceren zien de veiligheidsregio's in eerste aanleg als taak voor gemeenten en/of bedrijven. De bijdrage van de veiligheidsregio's is vooral adviseren en faciliteren.</p>	<p>Voldoen de vr's in relatie tot de risicocommunicatie aan hun wettelijke taak? De conclusie van het rapport lijkt te suggereren dat de veiligheidsregio's deze taak niet serieus oppakken conform de daartoe geformuleerde verplichtingen in de Wvr en Birc. Geven de besturen van de veiligheidsregio's adequaat invulling aan die taak en voldoen zij aan de aan hen gestelde verplichtingen?</p>	<p>Zie hierboven.</p>

Bijlage

Regiobeelden

In dit deelonderzoek zijn acht veiligheidsregio's onderzocht, te weten:

- Amsterdam-Amstelland
- Drenthe
- Gelderland-Zuid
- Gooi en Vechtstreek
- Hollands Midden
- IJsselland
- Utrecht
- Zuid-Limburg

Voor elk van de onderzochte regio's is een regiobeeld opgesteld waarin de bevindingen op de onderzoeksvragen, de daaruit te trekken conclusies en eventuele aanbevelingen zijn beschreven. Deze regiobeelden zijn in oktober 2019 toegezonden aan de betreffende veiligheidsregio's zodat zij al opvolging konden geven aan eventuele aanbevelingen.

De acht regiobeelden zijn samen met dit rapport van het deelonderzoek 'Samenwerking', de rapporten van de drie andere deelonderzoeken en het 'Periodiek beeld Rampenbestrijding en Crisisbeheersing' gepubliceerd op de website van de Inspectie.

Bijlage

Beoordelingskader

Waarderingsaspect	
<ul style="list-style-type: none"> • Alle aspecten onder 'Op orde' zijn van toepassing • De veiligheidsregio heeft meerjarig inzicht in de resultaten en de effecten van de samenwerking • De implementatie van verbeteracties leidt tot aantoonbaar betere resultaten en effecten 	Voorbeeld voor anderen
<ul style="list-style-type: none"> • Ambities, afspraken en inspanningsverplichtingen zijn vastgelegd in convenanten en/of overeenkomsten • Er is sprake van sturing en regie op de samenwerkingsafspraken • Samenwerking vindt plaats op alle processen en in onderlinge samenhang • Er is inzicht in de resultaten van de samenwerking • Verbeteracties worden geïnventariseerd, geadresseerd en uitgevoerd 	Op orde
<ul style="list-style-type: none"> • Er is nagedacht over ambities, afspraken en inspanningsverplichtingen en deze zijn deels vastgelegd • Er is weinig sturing en regie op de samenwerkingsafspraken • De samenwerking vindt vooral ad hoc en reactief plaats • Er is beperkt inzicht in de resultaten van de samenwerking • Verbeteracties worden wel geïnventariseerd, maar niet verder uitgezet 	Voor verbetering vatbaar
<ul style="list-style-type: none"> • De veiligheidsregio heeft geen beleid of ambities geformuleerd en afspraken worden niet of nauwelijks vastgelegd • Er is geen sturing en regie vanuit de veiligheidsregio • Er is weinig of geen samenwerking in de praktijk • Er is geen zicht op de resultaten van de samenwerking 	Risicovol

Bijlage

Afkortingen

Afkorting	Betekenis
CoPI	Commando Plaats Incident
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
MOTO	Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen
RBT	Regionaal Beleidsteam
ROT	Regionaal Operationeel Team
RVT	Regionaal Voorbereidingsteam
VIK	Veiligheidsinformatieknooppunt

Missie Inspectie Justitie en Veiligheid

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van justitie en veiligheid om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
[Contactformulier](#) | www.inspectie-jenv.nl

Maart 2020

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*